*Azərbaycan Respublikası
Nazirlər Kabinetinin
2006-cı il 6 aprel tarixli,
98 nömrəli qərarı ilə*
təsdiq edilmişdir

Dövlət hakimiyyəti orqanlarının xüsusi təyinatlı telekommunikasiya şəbəkələrinin qurulması, istismarı, təhlükəsizliyinin təmin edilməsi, onlara sərəncam verilməsi

Qaydası

1. Ümumi müddəalar

1.1. Bu Qayda «Telekommunikasiya haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanununun 21.2-ci maddəsinə, «Telekommunikasiya haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə» Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2005-ci il 9 avqust tarixli, 277 nömrəli Fərmanının 1.9-cu bəndinə əsasən hazırlanmışdır və Azərbaycan Respublikasının dövlət hakimiyyəti orqanlarında dövriyyəsi məhdudlaşdırılmış informasiyanın mübadiləsi üçün yaradılan xüsusi təyinatlı telekommunikasiya şəbəkələrinin (bundan sonra — xüsusi təyinatlı telekommunikasiya şəbəkələri) qurulması, istismarı, təhlükəsizliyinin təmin edilməsi, onlara sərəncam verilməsi qaydasını müəyyənləşdirir.

1.2. Xüsusi təyinatlı telekommunikasiya şəbəkələrinin qurulması, istismarı, təhlükəsizliyinin təmin edilməsi, onlara sərəncam verilməsi «Telekommunikasiya haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə» Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2005-ci il 9 avqust tarixli, 277 nömrəli Fərmanının 2.9-cu bəndinə əsasən Azərbaycan Respublikasının Daxili İşlər Nazirliyi, Azərbaycan Respublikasının Milli Təhlükəsizlik Nazirliyi, Azərbaycan Respublikasının Müdafiə Nazirliyi, Azərbaycan Respublikasının Dövlət Sərhəd Xidməti, Azərbaycan Respublikasının Xüsusi Dövlət Mühafizə Xidməti və qanunvericiliyə uyğun olaraq xüsusi telekommunikasiya şəbəkəsini yaradan digər icra hakimiyyəti orqanları tərəfindən həyata keçirilir.

1.3. Xüsusi təyinatlı telekommunikasiya şəbəkələrinin qurulması, istismarı, təhlükəsizliyinin təmin edilməsi, inkişafı, onlara sərəncam verilməsi «Telekommunikasiya haqqında», «Dövlət sirri haqqında» Azərbaycan Respublikasının qanunlarına, bu Qaydaya və digər müvafiq normativ hüquqi aktlara əsasən həyata keçirilir.

1.4. Xüsusi təyinatlı telekommunikasiya şəbəkələri dövlətin idarə etmə, müdafiə, təhlükəsizlik və hüquq-mühafizə sahələrinin telekommunikasiyaya olan ehtiyaclarını ödəmək məqsədi ilə yaradılır.

1.5. Bu Qaydada «Telekommunikasiya haqqında» Azərbaycan Respublikasının Qanunundakı anlayışlardan istifadə olunmuşdur.

2. Xüsusi təyinatlı telekommunikasiya şəbəkələrinin qurulması

2.1. Xüsusi təyinatlı telekommunikasiya şəbəkələri bu Qaydanın 1.2-ci bəndində göstərilən dövlət orqanları tərəfindən aidiyyəti strukturlarla müvafiq qaydada razılaşdırılmaqla yaradılır.

2.2. Dövlət orqanları layihələndirdikləri və qurduqları xüsusi təyinatlı telekommunikasiya şəbəkələrində qanunvericiliyin tələblərinə müvafiq olaraq, bu şəbəkələrin proqram təminatını, idarə edilməsini, şəbəkənin effektiv və təhlükəsiz fəaliyyətini, həmçinin texniki xidmətinin təşkilini nəzərə almalıdırlar.

2.3. Xüsusi təyinatlı telekommunikasiya şəbəkələri qurularkən, onların fövqəladə vəziyyətdə dayanıqlı işləmələri üçün ehtiyat hissələr nəzərdə tutulmalıdır.

2.4. Xüsusi təyinatlı telekommunikasiya şəbəkələri, ümumistifadəli telekommunikasiya şəbəkələrinə, avadanlıqların beynəlxalq tələblərə (standart və normalara) və normativ sənədlərə uyğunluğunu təsdiq edən sənəd (sertifikat) təqdim edilməklə, operatorlar tərəfindən verilmiş texniki şərtlər əsasında qoşula bilər. Bu halda xüsusi təyinatlı telekommunikasiya şəbəkələri ümumistifadəli telekommunikasiya şəbəkələri koteqoriyasına keçmir və onun xidmətlərindən istifadə edilməsindəki məhdudiyyətlər saxlanılır.

2.5. Xüsusi təyinatlı telekommunikasiya şəbəkələrinin qurulması zamanı radiorabitə vasitələrindən və radiotezliklərdən istifadə olunarsa, radiorabitə vasitələrinə müvafiq radiotezliklərin ayrılmasının mümkünlüyü Radiotezliklər üzrə Dövlət Komissiyası tərəfindən müəyyənləşdirilir.

2.6. Qarşılıqlı əlaqədə olan telekommunikasiya şəbəkələrinin operatorları hazırda fəaliyyətdə olan və yeni inşa ediləcək telekommunikasiya şəbəkələrində, vasitə və qurğularında xüsusi təyinatlı telekommunikasiya şəbəkələrinə aid olan texniki vasitələrin yerləşdirilməsi üçün sahələrin ayrılmasını, xətt-kabel qurğularında ehtiyat tutumun yaradılmasını və qida qurğularından istifadəni müvafiq qaydada nəzərə almalıdırlar.

3. Xüsusi təyinatlı telekommunikasiya şəbəkələrinin istismarı

3.1. Xüsusi təyinatlı telekommunikasiya şəbəkələrinin istismarı dövlət hakimiyyəti orqanları tərəfindən hazırlanmış daxili təlimata və texniki istismar qaydalarına (ümumistifadəli telekommunikasiya şəbəkələrinə qoşulma istisna olduğu halda) uyğun olaraq həyata keçirilir.

3.2. Xüsusi təyinatlı telekommunikasiya şəbəkələrinin son qurğularına xidmət həmin şəbəkələri istismar edən aidiyyəti dövlət orqanları tərəfindən həyata keçirilir.

3.3. Xüsusi təyinatlı telekommunikasiya şəbəkələrində rabitənin təşkili zamanı ümumistifadəli telekommunikasiya şəbəkələrindən də istifadə edildiyi halda, zədələnmələrin təyin edilməsi və aradan qaldırılması bu strukturlar arasında bağlanan müqavilələrlə tənzimlənir. Ümumistifadəli telekommunikasiya şəbəkələrinin işçiləri tərəfindən ümumistifadəli telekommunikasiya şəbəkəsinə qoşulmuş xüsusi təyinatlı telekommunikasiya şəbəkəsinin son qurğularının yerinin dəyişdirilməsinə, digər kommutasiya qurğularına qoşulmasına, təmirinə və şəbəkədən açılmasına yol verilmir.

3.4. Xüsusi təyinatlı telekommunikasiya şəbəkələrinin ehtiyacları üçün ümumistifadəli telekommunikasiya şəbəkəsinin operatorlarına məxsus kanallar, qanunvericiliklə nəzərdə tutulmuş qaydada, bu orqanlara üstünlük verilməklə icarəyə verilir. Bu halda

telekommunikasiya operatorları dövlət hakimiyyəti orqanlarının müdafiə, təhlükəsizlik, hüquq-mühafizə, ictimai asayiş və s. dövlət əhəmiyyətli ehtiyacları üçün telekommunikasiya kanallarının etibarlılığını ilk növbədə təmin etməli, telekommunikasiya kanalları zədələndikdə onların bərpası üçün təxirəsalınmaz tədbirlər görməlidirlər.

3.5. Ümumistifadəli telekommunikasiya şəbəkəsinin operatorları dövlət hakimiyyəti orqanlarının müdafiə, təhlükəsizlik, hüquq-mühafizə, ictimai asayiş və s. dövlət əhəmiyyətli ehtiyacları üçün icarəyə verdikləri telekommunikasiya kanallarının fəaliyyətini əvvəlcədən xəbərdarlıq etmədən və aidiyyəti strukturlarla razılaşdırmadan dayandıra bilməzlər.

3.6. Telekommunikasiya operatorları, sülh dövründə əməliyyat şəraitinin mürəkkəbləşdiyi halda və fövqəladə vəziyyətdə, xüsusi əhəmiyyətli tədbirlərin və əməliyyat-axtarış fəaliyyətinin həyata keçirilməsi məqsədi ilə dövlət hakimiyyəti orqanlarının müraciəti əsasında əlavə telekommunikasiya kanallarını və birbaşa xətləri müvəqqəti istifadə üçün müvafiq qaydada ayırırlar.

3.7. Xüsusi təyinatlı telekommunikasiya şəbəkələrində qəza baş verdikdə, dövlət hakimiyyəti orqanlarının müraciəti əsasında, ümumistifadəli telekommunikasiya şəbəkəsinin operatorları qəzanın aradan qaldırılması üçün onları müvafiq qaydada xüsusi maşın-mexanizm, ehtiyat hissələri və mütəxəssislərlə təmin etməlidirlər.

4. Xüsusi təyinatlı telekommunikasiya şəbəkələrinin təhlükəsizliyinin təmin edilməsi

Dövlət orqanları xüsusi təyinatlı telekommunikasiya şəbəkələrinin təhlükəsizliyini təmin etmək məqsədi ilə öz səlahiyyətləri çərçivəsində aşağıdakı tədbirləri həyata keçirirlər:

4.1. xüsusi təyinatlı telekommunikasiya şəbəkələrinin informasiya təhlükəsizliyinin, ayrılmış radiotezliklərdən istifadəyə nəzarətin və kateqoriyasından asılı olaraq bu şəbəkələrdən ötürülən məlumatların mühafizəsini həyata keçirirlər;

4.2. dövlət hakimiyyəti orqanlarının binalarında və mülkiyyət formasından asılı olmayaraq digər təşkilatlarda xüsusi təyinatlı telekommunikasiya şəbəkələrinə aid olan vasitə və qurğularda informasiya təhlükəsizliyinin təminatı üzrə işləri təşkil edir və yerinə yetirirlər;

4.3. mühafizə olunan informasiya-telekommunikasiya sistemlərinin yaradılması, istismarı və inkişafının əlaqələndirilməsində iştirak edirlər;

4.4. xüsusi təyinatlı telekommunikasiya şəbəkələrindən informasiyanın sızmasına yol vermir, belə hallar baş verdikdə lazımi tədbirlər görürlər;

4.5. qanunvericiliyə müvafiq olaraq informasiyanın mühafizəsinin tələblərinə əməl edilməsinə nəzarət edir, bu tələblər pozulduqda isə müvafiq tədbirlər görürlər;

4.6. dövlət informasiya ehtiyatlarının mühafizəsi sahəsində milli sistemin yaradılması və möhkəmləndirilməsini həyata keçirirlər;

4.7. dövlət sirrinin qorunmasını təmin edirlər;

4.8. xüsusi təyinatlı telekommunikasiya şəbəkələrinin təşkili üçün ümumistifadəli telekommunikasiya şəbəkələrindən qismən istifadə etdikləri halda bu hissəyə xidmət göstərən ümumistifadəli telekommunikasiya şəbəkəsi işçilərinin təlimatlandırılmasını aparır və bu sahədə olan normativ-texniki sənədlərlə təmin edilməni həll edirlər.

5. Xüsusi təyinatlı telekommunikasiya şəbəkələrinə sərəncam verilməsi

Dövlət orqanları sərəncamında olan xüsusi təyinatlı telekommunikasiya şəbəkələrini aşağıdakı prinsiplər əsasında idarə edirlər:

5.1. xüsusi təyinatlı telekommunikasiya şəbəkələrinin texnoloji və inzibati idarəedilməsini həyata keçirirlər;

5.2. şəbəkələrdə zədələnmə, normadan artıq yüklənmə və digər hallarda yaranmış vəziyyəti aradan qaldırmaq üçün təxirəsalınmaz tədbirlər görürlər;

5.3. şəbəkələrdə informasiya ehtiyatlarını formalaşdırır və səlahiyyətləri daxilində onlardan istifadəni təmin edirlər;

5.4. texniki kəşfiyyata qarşı əks təsir tədbirlərini həyata keçirirlər;

5.5. aidiyyəti icra hakimiyyəti və digər strukturlarla birgə şəbəkənin idarəedilməsini həyata keçirirlər;

5.6. dövlət hakimiyyəti orqanlarının informasiya təminatında iştirak edirlər;

5.7. xüsusi təyinatlı telekommunikasiya şəbəkələrinin tikintisi və rekonstruksiyası zamanı müvafiq qaydada sifarişçi funksiyasını yerinə yetirirlər;

5.8. xüsusi təyinatlı telekommunikasiya şəbəkələrinin vasitə və qurğularının mühafizəsini həyata keçirirlər;

5.9. öz səlahiyyətləri çərçivəsində digər dövlət və yerli idarəetmə orqanlarına, hüquqi və fiziki şəxslərə şəbəkənin dayanıqlı və təhlükəsiz fəaliyyətinin təmin edilməsi üzrə təqdimatlar verirlər;

5.10. mülkiyyət formasından asılı olmayaraq xüsusi təyinatlı telekommunikasiya şəbəkəsinin avadanlıqları olan sahələrə və xətlərə günün istənilən vaxtı maneəsiz daxil olur, texniki sənədlərdən istifadə edir və şəbəkənin normal funksiyası üçün işləri yerinə yetirirlər;

5.11. normativ aktların tələblərini pozmaqla işləyən və xüsusi təyinatlı telekommunikasiya şəbəkələrinin işinə radiomaneələr yaradan radioelektron vasitələrinə, aidiyyəti strukturlarla razılaşdırmaqla, müvafiq məhdudiyyətlər yaradırlar;

5.12. ümumistifadəli telekommunikasiya şəbəkəsinin imkanlarından istifadə etməklə yerli və şəhərlərarası rabitə, həmçinin səyyar radiorabitə xidmətləri göstərilərkən, informasiyanın mühafizəsi tədbirlərini həyata keçirirlər;

5.13. fövqəladə vəziyyətlərdə rabitədən istifadə üçün qoyulmuş xüsusi qaydalara riayət edirlər.

6. Məsuliyyət

Bu Qaydanın tələblərinin pozulmasına görə məsuliyyət Azərbaycan Respublikasının müvafiq qanunvericiliyinə uyğun olaraq müəyyən edilir.

© VneshExpertService LLC